

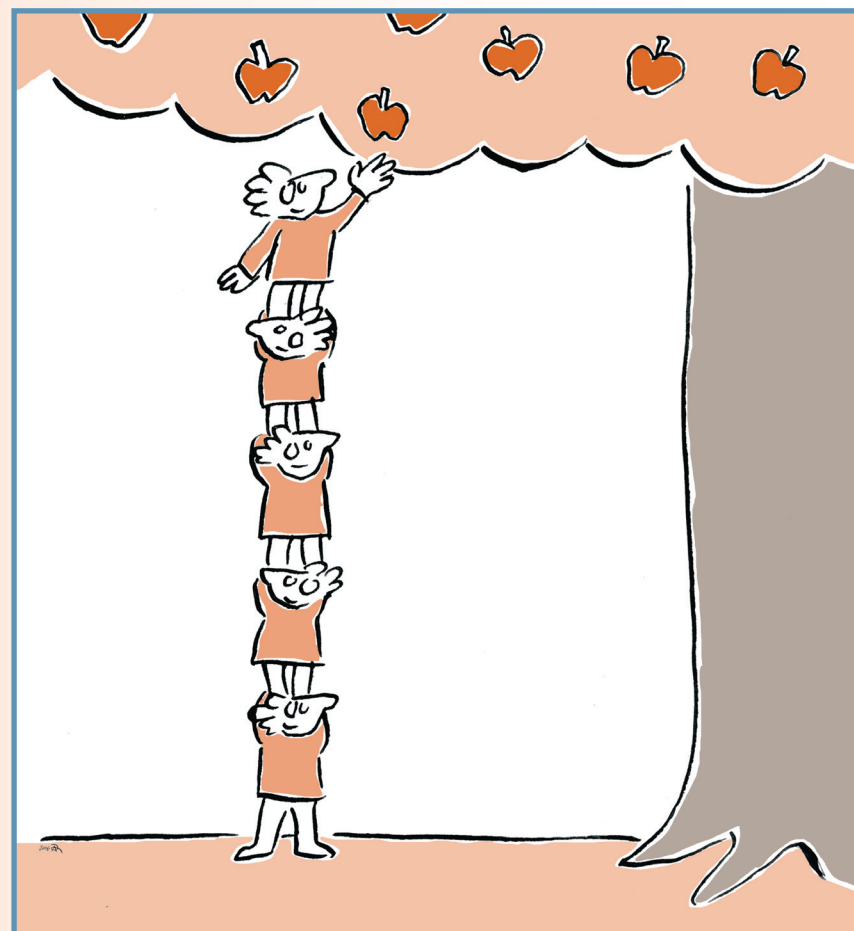
SOK KICSI SOKRA MEGY KÖZMONDÁSOK, SZÓLÁSOK ÉS FALFIRKÁK ÜZENETEI

Készítette: Szekszárdi Júlia

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

9. ÉVFOLYAM

SZKA_209_30

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Szólások, közmondások					
A	A tanulók a tanár irányításával arról beszélgetnek, hogy gyakran hallunk és mondunk különféle életbölcsségeket, de nem igazán tudjuk, hogy ezek a kis szövegek többféle műfajhoz tartoznak. Ezután minden diák megkapja a D1 feladatlapot, amit egyénileg megold. A megoldások egyeztetését követően az osztály három részre oszlik. Az egyik csoport közmondásokat, a másik aforizmákat, a harmadik pedig falfirkákat gyűjt néhány percen keresztül. Végül a szóvivők felolvassák azokat a bölcsségeket, amiket sikerült összegyűjteniük. 15 perc	Műfaji fogalmak tisztázása, emlékek előhívása Rendszerezés Általánosítás	Frontális munka – irányított beszélgetés Egyéni feladatmegoldás Csoportmunka – ötletbörze	D1 (Feladatlap) Papír és írószer	P1 (Megoldó kulcs)
B	A tanár egyenként kivetít 5 képet. Minden tanuló megpróbál egy szólást vagy közmondást kapcsolni címként az adott képhez. Közös döntik el, hogy melyik cím a leginkább megfelelő. 10 perc	Emlékek előhívása Általánosítás Kreativitás	Frontális munka – szemléltetés és ötletbörze		P2/a (Kivetítendő képek) P2/b (Megoldási javaslatok)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
C	A tanulók 4-5 fős csoportokat alakítanak. Minden csoport megállapodik egy közmondásban, amit pantomimes eszközökkel elmutogat a többieknek. A társak feladata az, hogy kitalálják: mire gondoltak az egyes csoportok. 15 perc	A kíváncsiság játékos felkeltése Kreativitás Együttműködés	Drámajáték – csoportos pantomim		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Közmondások üzenetei					
A	Minden tanuló kap egyet a hatféle feladatkártya közül (D2). Miután a tanulók elolvasták a kártyán található közmondásokat, és kiválasztották a számukra legérdekesebbet, az azonos sorszámú kártya tulajdonosai kis csoportokat alkotnak. Csoportvezetőt, jegyzőt és szóvivőt választanak. Megvitatják választásaikat. A jegyző rögzíti a beszélgetés tartalmát. 15 perc	A közmondásokban rejlő üzenetek kutatása Lényegkiemelés Választás Önkifejezés	Egyéni és csoportos munka – szövegértelmezés	D2 (Feladatkártyák)	
B	Minden tanuló kap egy kérdőívet, amit kitölt. Ezt követően mindenki választ magának egy párt, és összehasonlítják a kérdőívre adott válaszaikat. (Páratlan létszámú osztályban hármas csoportok is létrejöhetnek.) Ahol eltérnek egymástól a véleményeik, ott megvitatják ennek az okát. 15 perc	Régi szólások mai érvényességének mérlegelése Véleményalkotás Kommunikáció Vita	Egyéni és páros munka – véleményalkotás és vita	D3a (Kérdőív)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	<p>A tanár a P3 melléklet felhasználásával előállított fólia és írásvetítő segítségével kivetít egy közmondásokból álló listát. A tanulók egyénileg kiválasszák azt a mondatot, amelyik a legjobban tetszik nekik, és felírják a sorszámát egy kis papírra. Ezt követően az azonos sorszámmal rendelkezők megkeresik egymást, és megbeszélik, hogy miért éppen azt a mondatot választották. Akik egyedül maradnak valamelyik közmondással, tetszés szerint csatlakozhatnak egy olyan csoporthoz, amelyiknek a véleménye a legközelebb áll hozzájuk.</p> <p>10 perc</p>	<p>Régi szólások számunkra való érvényességének mérlegelése</p> <p>Döntés Érvelés Kommunikáció</p>	<p>Egyéni és páros munka – értékválasztások értelmezése</p>	<p>Kis papírok Írászer</p>	<p>P3 (Közmondások) Írásvetítő</p>
II/b Mit mondanak nekünk ezek az üzenetek?					
A	<p>A tanár sorra kivetíti a D2 melléklet listáit. A szóvivők felolvassák ezeket, majd röviden ismertetik a többieknek a csoportos megbeszélés tartalmát. Az egyes ismertetések után a többiek reflektálnak az elmondottakra. (Itt van vége az első 45 percnak.)</p> <p>15 perc</p>	<p>A saját vélemények vállalása</p> <p>Önkifejezés Érvelés</p>	<p>Frontális munka – csoportszóforgó</p>		<p>A D2 mellékletből készített fóliák</p> <p>Írásvetítő</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A diákok öt csoportot alakítanak. Minden csoport kap egy 30 közmondást tartalmazó listát. (D3/b). A csoportvezetők kihúznak egy-egy kártyát, amely valamilyen csoportosítási szempontot ír le. Az a feladatuk, hogy válasszák ki a listából az adott szempontnak megfelelő közmondásokat és szólásokat, majd írják fel ezeket a poszterükre (P4).</p> <p>A poszterek felkerülnek a falra. Mindegyik előtt ott marad egy-egy csoporttag. A többiek megnézik a mások által készített gyűjteményeket, és kérdéseket tesznek fel a csoport képviselőjének, aki válaszol azokra. (Itt van vége az első 45 percnak.)</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Közmondások és szólások üzenet szerinti csoportosítása</p> <p>Rendszerezés Általánosítás Kommunikáció Érvelés</p>	<p>Csoportmunka – kategóriába sorolás, értelmezés</p>	<p>D3b (Közmondások)</p> <p>D4 (Feladatkártyák)</p> <p>Vastag filctollak Ragasztógyurma</p>	<p>P4 (Minta a poszterekhez)</p> <p>P5 (Megoldó kulcs)</p>
C	<p>Minden csoport kiválaszt egy közmondást, amelyhez kitalál egy történetet. A történetet rövid jelenet formájában előadják a többieknek. (Itt van vége az első 45 percnak.)</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Üzenetek játékos közvetítése</p> <p>Kreativitás, Együttműködés</p>	<p>Dramajáték – kiscsoportos jelenetalkotás</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Azonosságok és különbségek két távoli nép közmondásaiban					
A	<p>A tanár kiosztja a <i>szomáliai</i> bölcsességeket tartalmazó mellékletet (D5), és közösen megkeresik Szomáliát Afrika térképén. A tanulók önállóan oldják meg a feladatokat, majd 5-6 fős csoportokat alakítanak. Összevetik megoldásaikat.</p> <p>Egy papírra leírják azoknak a mondásoknak a sorszámát, amelyek jellegzetes afrikai viszonyokat tükröznek, és megpróbálják értelmezni ezeket. Egy másik lapra azokat a magyar közmondásokat írják le, amelyek hasonló tartalmúak, mint a listán szereplő afrikaiak. A szóvivők ismertetik azokat a mondásokat, amiket jellegzetesen afrikainak éreztek, és az osztály közösen megbeszéli, hogy mi lehet ezeknek a jelentése. Utána azokat veszik sorra, amelyeknek van magyar megfelelője, és megbeszélik, mi lehet az oka a hasonlóságoknak.</p> <p style="text-align: right;">25 perc</p>	<p>Különböző kultúrák életbölcsességeinek összevetése</p> <p>Nyitottság Térbeli tájékozódás Általánosítás Összehasonlítás</p>	<p>Egyéni és csoportos munka – véleményalkotás és egyeztetés</p> <p>Frontális munka – a tanár által moderált beszélgetés</p>	<p>D5 (Feladatlap)</p> <p>Papírok Írószer</p>	<p>P6 (Megoldó kulcs)</p> <p>Fali térkép Afrikáról</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A tanár kiosztja a D6 feladatlapot, amely török közmondásokat tartalmaz. A diákok feladata az, hogy 10 perc alatt minél több olyan nálunk is ismert közmondást, szólást, esetleg mesét vagy versidézetet találjanak, amelyek tartalma megfelel valamelyik török közmondásokénak. Ezután 3-4 fős csoportok alakulnak, és egy külön papírra írva egyeztetik, javítják és kiegészítik a válaszokat. Ezt követően két-két csoport megint egyesül, és nagyobb körben folyik tovább az egyeztetés. Aztán megint összeül két nagyobb csoport, és rendezik a listákat. Amikor már csak két nagy csoport marad, egymás után ismertetik a választásaikat. A tanár a döntőbíró, aki elfogadja, vagy elutasítja a megoldásokat. Az a csapat nyer, amelyek több jó megoldást talált.</p> <p>A játékos verseny után arról beszélgetnek, hogy vajon mi az oka a különböző kultúrákban megfogalmazódó életbölcsesek közötti azonosságoknak és különbségeknek.</p> <p style="text-align: right;">25 perc</p>	<p>Különböző kultúrák életbölcseseinek összevetése</p> <p>Nyitottság Általánosítás Összehasonlítás</p>	<p>Egyéni és csoportos versenyjáték, ötletbörze</p> <p>Frontális munka – a tanár által moderált beszélgetés</p>	<p>D6 (Feladatlap)</p> <p>Írólapok Írószerek</p>	<p>P7 (Megoldó kulcs)</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
C	<p>Az osztályban 4-5 fős csoportok alakulnak rokonszenvi választás alapján. A csoportok megkapják a D7 melléklet kártyákat tartalmazó három lapját, és részekre vágják azokat. A csoportversenyként is megoldható feladat az, hogy egy nagy csomagolópapír két oszlopába felragasztva, állítsák párba a török és az európai eredetű bölcsességeket. A megoldásokat a P8 melléklet segítségével értékeli a tanár.</p> <p>Ezután minden csoport kiválasztja azt a három mondást, amelyik a legjobban tetszik a csoport valamennyi tagjának. Döntésüket ismertetik a többiekkel és meg is indokolják azt.</p> <p style="text-align: right;">25 perc</p>	<p>Különböző kultúrák életbölcsességeinek összevetése</p> <p>Nyitottság Általánosítás Összehasonlítás</p> <p>Választás Egyeztetés Érvelés</p>	<p>Csoportmunka – manuális tevékenység, közös döntéshozatal</p> <p>Frontális munka – csoportszóforgó</p>	<p>D7 (Bölcsesség-kártyák)</p> <p>Csomagolópapír Ollók Papírragasztó</p>	<p>P7 (Megoldó kulcs)</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Napjaink szállóigéi					
A	<p>Minden tanuló megkapja a 20 graffiti szövegét tartalmazó listát (D8), és kiválasztja közülük azt a hármat, amelyik a legjobban tetszik neki. Ezután 5-6 fős csoportok alakulnak az ülésrendnek megfelelően, és összesítik, hogy melyik mondat hány szavazatot kapott. Az eredményt rögzítik az egyik lapon. A csoportok képviselői ezután összeülnek, és összesítik az osztály egészének szavazatait. Az eredményt a pontszámok csökkenő sorrendjében felírják a táblára. A többiek eközben arról beszélgetnek, hogy vajon mennyire fejeznek ki általános érzéseket ezek a falfirkák. Amikor elkészült az osztály listája, megpróbálják közösen értelmezni, hogy miért épp a kiválasztott mondatok kerültek az első három helyre.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>A falfirkák kortársi üzeneteinek mérlegelése</p> <p>Véleményalkotás Kritikai gondolkodás Kommunikáció Együttműködés</p>	<p>Egyéni és csoportos munka – értékválasztás és szavazás</p> <p>Frontális munka – irányított beszélgetés</p>	D8 (Graffiti lista)	P8 (Poszter minta)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Négy csoport alakul az osztályban. Mindegyik húz egyet a D8 melléklet cédulái közül, és az azon szereplő valamennyi falfirkához hozzáfűzik a véleményüket. A kommentárokat rögzíti a jegyző és a szóvivők ismertetik az osztály előtt. Miután elhangzottak a beszámolók, a tanár moderálásával arról beszélgetnek, hogy minek tekinthetők a falfirkák: a városi folklór tanulságos termékeinek, művészi alkotásnak, vagy a vandalizmus jellegzetes megnyilvánulásainak. (Erre a témára egy következő alkalommal érdemes visszatérni.)</p> <p style="text-align: right;">15 perc.</p>	<p>A falfirkák kortársi üzeneteinek mérlegelése</p> <p>Véleményalkotás Kritikai gondolkodás Kommunikáció Együttműködés</p>	<p>Csoportmunka – közös véleményalkotás</p> <p>Frontális munka – irányított beszélgetés</p>	<p>D8 (Graffiti lista) részekre vágva</p> <p>Papír és írószer</p>	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
A	<p>Minden tanuló kap egy rajzlapot, és egy olyan rajzot készít, amely a pillanatnyi hangulatának leginkább megfelel. Nevet vagy jeligét ír rá. Ezután kiteszik a rajzokat a táblára vagy a falra, és mindenki megnézi a rögtönzött kiállítást.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Vizuális formába öntött személyes reflexió</p> <p>Kreativitás Érzelmek kifejezése</p>	<p>Egyéni feladat – képi ábrázolás</p>	<p>Rajzlapok Rajzeszközök</p>	

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1

Megoldó kulcs a D/1 mellékletéhez

1. Műfaj és meghatározás

- a) Közmondás:
2. Népi életbölcseket fejez ki.
 3. Többnyire a XVII–XVIII. századi paraszti kultúra terméke.
 6. A szerző általában ismeretlen.
- b) Aforizma:
4. Híres személyekhez kötődő bölcs mondás.
 5. Ismerjük a szerzőjét.
- c) Graffiti:
1. A városi folklór terméke.
 6. A szerző általában ismeretlen.

2. Műfaj felismerése

1. A kocka el van vetve. (Julius Ceasar)
2. Nem mind arany, ami fénylik.
3. Ki mint él, úgy ítél.
4. Amit ma megtehetsz, azt tegnap kellett volna.
5. Légy hű magadhoz. (Shakespeare)

6. Állítsátok meg a Földet, le akarok szállni róla. c
7. Senki sem szereti azokat, akiktől fél. (Seneca) b
8. Ha a kacsza nem tud úszni, nem a víz a hülye! c
9. A beismerés jó a lelkiismeret számára, de káros a karrierre. c
10. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. a

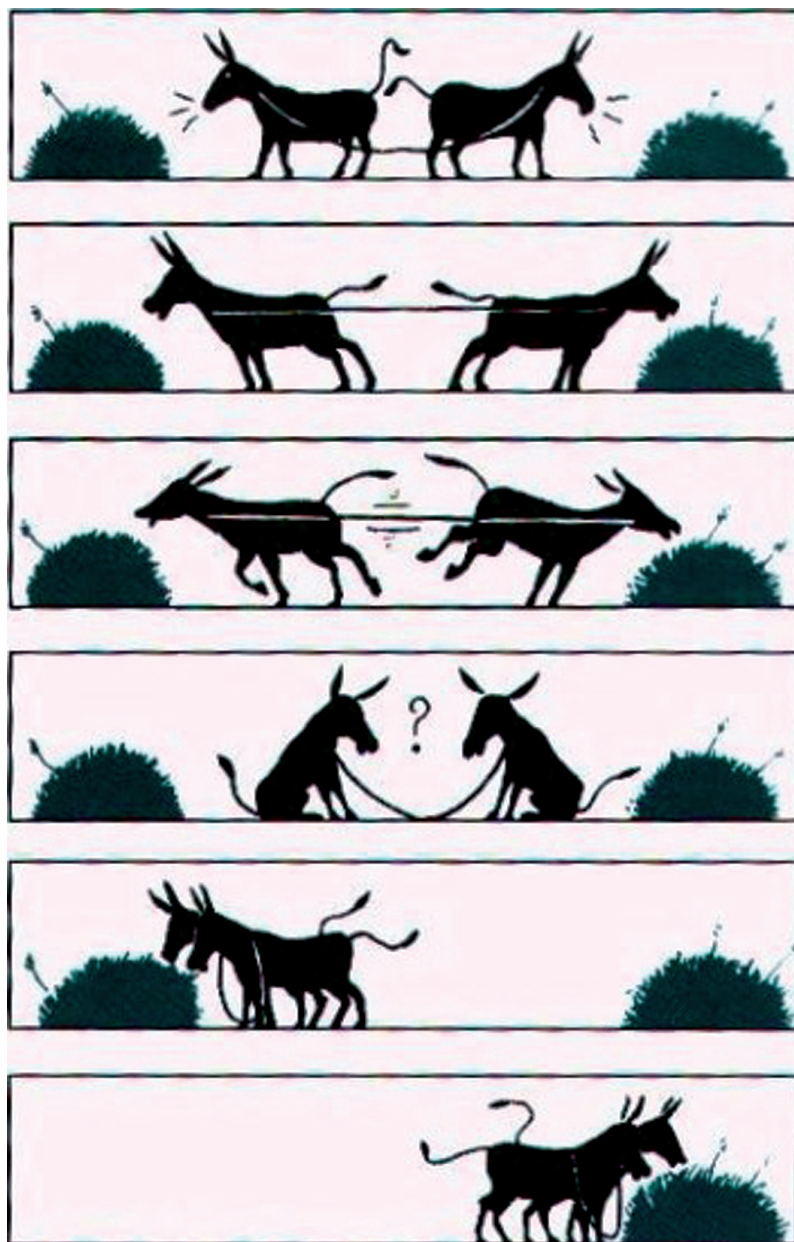
P2a

Kivetítendő képek (külön fájlban)

b
a
a
c
b

*P2/b**Megoldási javaslatok*

1. Többet ésszel, mint erővel.
2. Kicsi a bors, de erős.
3. Ki mint él, úgy ítél.
4. Egyedül nem megy.
5. Sok kicsi sokra megy.

*P3**Közmondások, szólások kivetítendő listája vagy poszterre kerülő listája*

1. Addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik.
2. Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér.
3. A hazug embert hamarabb utoléri, mint a sánta kutyát.
4. Aki másnak vermet ás, maga esik bele.
5. Csak a fejét üsd, hogy meg ne sántuljon!
6. Ebül szerzett jószág ebül vész el.
7. Egy fecske nem csinál nyarat.
8. Fejétől búzlik a hal.
9. Ha rövid a kardod, toldd meg egy lépéssel.
10. Holló a hollónak nem vájja ki a szemét.
11. Jó pap holtig tanul.
12. Jó tett helyébe jót várj
13. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok.
14. Ki mint vet, úgy arat.
15. Kinek a pap, kinek a papné.
16. Kutyából nem lesz szalonna.
17. Nem esik messze az alma a fájától.
18. Nem mind arany, ami fénylik!
19. Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja.
20. Tanulj tinó, ökör lesz belőled.
21. Tévedni emberi dolog.
22. Többet ésszel, mint erővel.
23. Türelem rózsát terem.
24. Vak tyúk is talál szemet.
25. Vizet prédikál, és bort iszik.

P4***A posztereken szereplő csoportosítási szempontok***

1. A bosszút, a megtorlást, a harc elkerülhetetlenségét hangsúlyozó közmondások.

2. Az erőszakmentességet hirdető közmondások.

3. Az emberi kapcsolatokat, a kölcsönösséget, az együttműködést fontosnak tartó közmondások.

4. A stabil énképet, az egyén felelősséget hangsúlyozó közmondások.

5. Az igazságosság és a törvényesség szempontját kiemelő közmondások.

P5***Megoldó kulcs a közmondások csoportosításához***

A közmondások tartalmi szempontból például az alábbi módon csoportosíthatók. Természetesen megfelelő indoklással más megoldás is elfogadható.

1. A bosszú jogosságát, a győztes/vesztes elvet hirdetők: 1., 10., 16.

1. Harc nélkül nincs győzelem. 7. Az emberek jobban kívánják a viát, mint az igazságot. 10. Szemet szemért, fogat fogért. 16. Mondj igazat, betörök a fejed.

2. Az erőszakmentesség, azaz a győztes/győztes elvét hirdetők:

9. Kedves a harc azoknak, akik nem próbálták. 13. Aki megdob kővel, dobd vissza kenyérrel!

17. Bölcsre vall: Minden mást kipróbálni, mielőtt fegyverhez nyúlnál, 20. Többet ésszel, mint erővel, 24. Balgaság gyújtogatással állni bosszút a szomszédon, 28. Gyakran láttuk, hogy a vesztes legyőzi a győztest. 29. Erőszakkal még senki sem bírt uralkodni, a mértékletes uralom viszont tartós.

3. A kölcsönösség jelentőségét kiemelők:

3. Meg kell hallgatni a másik felet is, 4. A jó bíró elítéli, amit helytelenít, de nem gyűlöli, 6. Szabad tanulni az ellenségtől is, 12. Senki sem szereti azokat, akiktől fél, 23. Ostobaság az ellenfélre panaszkodni, ha te vagy a hibás, 15. Senkit se kötelezz arra, amit magad nem tudsz elviselni, 21. Hasonló a hasonlónak örül.

4. A személyiség stabilitását, az egyéni szerepvállalást és felelősséget kiemelők:

2. Légy ura indulatodnak, mert ha az nem engedelmeskedik, parancsolni fog, 5. Legnehezebb magunkat legyőzni, 11. Sokkal nehezebb magunkat legyőzni, mint az ellenséget, 18. Legjobb elviselni, amin javítani nem tudsz, 19. Rosszabb a leplezett gyűlölet, mint a nyílt, 22. Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna, 25. Ki mint él, úgy íté, 27. Szemérmes koldusnak üres a tarisznyája, 30. Az egész arc a lélek hallgatag beszéde.

5. Az igazságosság és a törvényesség szempontját kiemelők:
 8. A tisztességes embert sérted meg, amikor méltatlanért emelsz szót, 14. Nincsen olyan törvény, ami mindenkinek egyformán tetszene, 26. Egyetlen törvény megszüntetésével gyengíted a többit.

P6**Megoldó kulcsok a somáli bölcsességekkel kapcsolatos feladatokhoz**

(Megfelelő indoklással más megoldások is elfogadhatók.)

1. feladat

7. Öndicséret büdös.
9. Ki-ki saját szerencséjének kovácsa.
14. Kinek az isten hivatalt adott, észt is ad hozzá.
18. Suba subához, guba gubához.
21. Ki korán kel, aranyat lel.
26. Szemesnek áll a világ.
31. Egy fecske nem csinál nyarat.
36. Idegen tollakkal ékeskedik.
42. Ha lúd, legyen kövér.

2. feladat

12. Sűrű bozót elefántot is elrejt.
13. A teve bendőjét egy szál akácialevél nem tömi meg.
16. Sűrű bozót elefántot is elrejt.
17. A teve bendőjét egy szál akácialevél nem tömi meg.
32. Utolsó kecskéd leopárd falja fel.
33. Oroszlán, míg vért nem ízlelt, nem bömböl az éjszakában.
34. Tengerben úszó halnak ne tégy fazekat a tűzre.
35. Halad, ha van, süsd meg tüstént.

P7**Megoldó kulcs a török közmondásokkal kapcsolatos feladathoz****Török közmondások**

1. Egy szög miatt patkó, patkó miatt jó ló.
2. Kéz ütötte seb beforrad, nyelv okozta seb nem forrad.
3. Lapályon a halom hegynek hiszi magát.
4. Ingyen még az apjának sem ássa meg a sírját.
5. Munka nélkül evés nincsen.
6. Minden háznak megvan a maga szokása.
7. Macska az el nem érhető húst mocskosnak mondja.
8. Varjú a varjúnak szemét ki nem szedi.
9. Éhes tyúk álmában búzát lát.
10. Két láb egy papucsba be nem fér.
11. A szó ezüst, a csönd – arany.
12. Asszonynak haja hosszú, esze kurta.
13. Anyja amilyen, borja is olyan.
14. Amit vetsz, azt aratsz.
15. Lassan járó a hegyeken túljut.
16. Ki a rózsát szereti, tövisét is eltűri.
17. Szomszéd tyúkja lúdnak, asszonya lánynak látszik.
18. Mai tyúk a holnapi lúdnál többet ér.
19. Barát a bajban ismerszik meg.
20. Addig jár-kél a róka, míg a szűcsműhelyben köt ki.
21. Körte a fájától messzire nem hull.
22. Ifjan ki idejét tölti nagy vígsággal, vénen majd élheti nagy nyomorúsággal.
23. Az igazat szólót kilenc faluból elűzik.
24. Két fülemüle egy ágon nem dalol.
25. Érvéd ha nincsen, jogod sincsen.
26. Vakok országában béna számár a ló.
27. Ha szólsz, szó leszen, ha nem szólsz, baj leszen.
28. Aki kérdez, az még nem téved.
29. Edd a szőlőt, ne kérdezd a kertjét.
30. Az eső szakad, a karaván halad.

Egyéb európai mondások, mesék, versek

1. Egy szeg miatt a patkó elveszett. A patkó miatt a ló elveszett. A ló miatt a csata elveszett. A csata miatt az ország elveszett...Verd be jól azt a patkószeget! (Angol gyermekvers)
2. Legnagyobbat szavakkal tudunk ütni egymáson.
3. Vakok között félszemű a király.
4. Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen.
5. Aki nem dolgozik, ne is egyék.
6. Ahány ház, annyi szokás.
7. Savanyú a szőlő! (A róka és a szőlő klasszikus meséje)
8. Varjú a varjúnak nem vájja ki a szemét.
9. Éhes disznó makkal álmodik.
10. Közös lónak turos a háta.
11. Hallgatni arany.
12. Hosszú haj, rövid ész.
13. Nézd meg az anyját, vedd el a lányát.
14. Ki mint vet, úgy arat.
15. Lassan járj, tovább érsz.
16. Nincsen rózsza tövis nélkül.
17. A szomszéd kertje mindig zöldebb.
18. Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzok.
19. Bajban ismerzik meg a barát.
20. Addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik.
21. Nem esik messze az alma a fájától.
22. Egyszer hopp, másszor kopp (A tücsök és a hangya).
23. Ne szólj szám, nem fáj fejem. Ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna.
24. Két dudás nem fér meg egy csárdában.
25. Szemérmes koldusnak üres a tarisznyája.
26. Vakok között félszemű a király.
27. Néma gyerekeknek anyja sem érti a szavát.
28. Tévedni emberi dolog.
29. Ajándék lónak ne nézd a fogát.
30. Az élet megy tovább.

P8

A D8 mellékletben található „Falfirkák” lista poszteren előre elkészítve

Maradjon a falfirkák mellett két oszlop a szavazatok száma és rangsorban elfoglalt hely a beírásához:

Falfirkák	Szavazatok száma	Rangsori hely
1. Légy hű magadhoz! Egész életedet vele kell leélned.		
2. Ne vezess túl gyorsan, mert még lemarad az őrangyalod.		

Stb.

